

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់ អ្នកស្រីអៀង ធីរិទ្ធ
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អង្គជំនុំជម្រះ: **សាធារណៈ/Public**
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្នៈ
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 15-Mar-2011, 14:37
CMS/CFO: Ly Bunloun

**ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ តបនូវនិស្សិតសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់ចម្លើយតបនូវនិស្សិតសំណើអញ្ជាញតម្រូវបំបែកបែប
ជនជាប់ចោទ**

សហមេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ
ផាត់ ពៅស៊ាង
Diana ELLIS, QC

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ចៅក្រម និង ឧត្តម ប្រធាន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម ធួ មណី
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យ៉ា សុខន

សហមណ្ឌលនាំមុខដើមបណ្តុំទង្កៀបចេញ

សហគ្រាសកាយ

ពេជ អង្គ

ជា ណាង

Elisabeth SIMONNEAU FORT

Andrew CAYLEY

I សេចក្តីផ្តើម

- ១. នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងអញ្ញត្រកម្មបឋមរបស់ជនជាប់ចោទ (សំណើសហព្រះរាជអាជ្ញា)¹។
- ២. មេធាវីការពារក្តីលោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ (ជនជាប់ចោទ) ជំទាស់នឹងសំណើសុំ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចតទៅ៖
 - ក. សហព្រះរាជអាជ្ញាខកខានមិនបានបង្ហាញ “កាលៈទេសៈពិសេស” ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការបន្ថែមចំនួនទំព័រ។
 - ខ. សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំបន្ថែមពេលវេលា គួរតែបដិសេធចោល ដោយសារតែទទ្ទឹករណ៍នានាគួរតែបង្ហាញក្នុងទម្រង់សង្ខេបខ្លីៗ។
- ៣. មេធាវីការពារក្តីរំលឹកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងថា អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធចោលសំណើសុំស្រដៀងគ្នានេះ ដែលត្រូវបានដាក់ដោយមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ²។ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់អញ្ញត្រកម្មរបស់ខ្លួនតាមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រ ដូចដែលបានកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងវិធានផ្ទៃក្នុង³។

II. សំណើសុំខកខានមិនបានបង្ហាញ “កាលៈទេសៈពិសេស”

- ៤. មាត្រា ៥.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក តម្រូវឱ្យភាគីបង្ហាញ “កាលៈទេសៈពិសេស” ដើម្បីអាចឱ្យអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតបន្ថែមចំនួនទំព័រក្នុងការដាក់ឯកសារ។

¹ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងអញ្ញត្រកម្មបឋមរបស់ជនជាប់ចោទ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E51/5/1 ។

² អជសដ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ដោយអ្នកស្រី Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលមានចំណងជើងថា៖ ការជូនដំណឹងជាមុនអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលមានលេខ E14, E15, E9/2, E24 និង E27 ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E35។ សូមមើលផងដែរ អជសដ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ដោយអ្នកស្រី Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលមានចំណងជើងថា៖ ការជូនដំណឹងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទងនឹងនីតិវិធីដែលត្រូវបានធ្វើការកែប្រែសម្រាប់ដាក់អញ្ញត្រកម្ម និងការបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការឆ្លើយតប ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E51។

³ អញ្ញត្រកម្មរបស់មេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E44។

មេធាវីការពារក្តី បានលើកឡើងថា សហព្រះរាជអាជ្ញាបានខកខានមិនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលថា “កាលៈទេសៈពិសេស” ត្រូវបានបំពេញក្នុងករណីនេះ។

៥. មេធាវីការពារក្តី បានរំលឹកអំពី “សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាលើសំណើរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ស្នើសុំឱ្យមានការបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រ សម្រាប់អញ្ញត្រកម្ម” ដែលសហព្រះរាជ អាជ្ញាបានលើកឡើងថា^៤៖

បន្ថែមលើនេះ មេធាវីការពារក្តីមិនមានការត្រឹមត្រូវទេ នៅក្នុងការលើកសំអាងថាបញ្ហា យុត្តាធិការដែលទំនងជាស្មុគស្មាញបែបនេះ ដែលនឹងត្រូវបានលើកឡើងជាអញ្ញត្រកម្មនោះ បង្កើតបានជា “កាលៈទេសៈពិសេស”។ វិធានផ្ទៃក្នុងបានរំពឹងទុកយ៉ាងជាក់លាក់ថា ភាគីនានា អាចនឹងលើកឡើងនូវអញ្ញត្រកម្មនានា រួមទាំងដូចជាយុត្តាធិការនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ផងដែរ។ ជាអង្គជំនុំជម្រះមួយដែលទើបនឹងបង្កើតថ្មី គេរំពឹងថាបញ្ហាយុត្តាធិការអាចនឹង ត្រូវបានលើកឡើងនៅ អ.វ.ត.ក ដែលមានលក្ខណៈថ្មីប្លែក និងស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង។ ករណី នេះមិនបង្កើតបានជា “កាលៈទេសៈពិសេស” នោះទេ។ វាគឺជាកាលៈទេសៈតាមធម្មតាមួយ តែប៉ុណ្ណោះ ហើយវាត្រូវតែបានសង្កេតដោយអ្នកប្រារព្ធនៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក។

៦. អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ឱ្យលើកឡើងនូវទង្វើករណីនេះនាពេលបច្ចុប្បន្នទេ ហើយសំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ មិនត្រូវ អនុញ្ញាតឱ្យនោះទេ។

៧. នៅក្នុងរឿងក្តីជាមូលដ្ឋាននេះ វាមិនពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានផ្ទៃក្នុងទូទៅដែលចែងអំពីចំរើនវេលាកំណត់ទេ ប៉ុន្តែវាពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាបង្គាប់ជាក់លាក់ថ្មីមួយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង^៥។ អង្គជំនុំជម្រះ បានបង្គាប់យ៉ាងច្បាស់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់ឯកសារចំនួនប្រាំទំព័រ តបទៅនឹងអញ្ញត្រកម្ម របស់ភាគីនីមួយៗ ឬដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងភាគីទាំងអស់ក្នុងទម្រង់រួម។ ដោយពិចារណាលើរឿង ថា អញ្ញត្រកម្មជាច្រើនត្រូវបានដាក់ដោយភាគីមានភាពជាន់គ្នា មេធាវីការពារក្តីជំទាស់ថា

⁴ សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា លើសំណើរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ស្នើសុំឱ្យមានការបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ អញ្ញត្រកម្ម ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E24/1 កថាខណ្ឌ៥។

⁵ អជសដ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ដោយអ្នកស្រី Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលមានចំណងជើងថា៖ ការជូនដំណឹងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទងនឹងនីតិវិធីដែលត្រូវបានធ្វើការកែប្រែសម្រាប់ ដាក់អញ្ញត្រកម្ម និងការបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការឆ្លើយតប ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E51 ទំព័រ២។

ចម្លើយតបរួមមួយចំនួន២០ទំព័រ គឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។
អាស្រ័យហេតុនេះ សំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ គួរបដិសេធចោល។

III. ការបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងវេលា មិនចាំបាច់នោះទេ

៨. មេធាវីការពារក្តីលើកឡើងបន្ថែមថា សំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាគួរត្រូវបដិសេធចោល
ត្រង់ចំណុចដែល សំណើនោះស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលាសម្រាប់ដាក់ឯកសារតបទៅនឹងអញ្ញត្រកម្ម។
សំណើសុំបែបនេះ មិនមានចែងនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយសេចក្តីសម្រេចពីមុនរបស់អង្គជំនុំជម្រះ
សាលាដំបូង បានបដិសេធចោលសំណើសុំស្រដៀងគ្នារបស់មេធាវីការពារក្តី ដោយអង្គជំនុំជម្រះ
សាលាដំបូងបានសម្រេចថា “អង្គជំនុំជម្រះនឹងបដិសេធនូវរាល់សំណើ ដែលបានស្នើសុំពន្យារនូវ
កាល បរិច្ឆេទចុងក្រោយសម្រាប់ដាក់សម្ភារៈដើម្បីត្រៀមរៀបចំសវនាការ” ដែលរួមបញ្ចូលទាំង
ករណីអញ្ញត្រកម្មផងដែរ^៦។

៩. មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងសាជាថ្មីអំពីទង្វើករណីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានៅក្នុង “សេចក្តី
សង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាលើសំណើរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ស្នើសុំឱ្យមានការបន្ថែមពេលវេលា
និងចំនួនទំព័រសម្រាប់អញ្ញត្រកម្ម” ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងថា^៧៖

សហមេធាវីការពារក្តីទាំងពីរក្រុម ធ្លាប់បានចូលរួមនៅក្នុងករណីនេះចាប់តាំងពីខែវិច្ឆិកា
ឆ្នាំ២០០៧ មកម៉្លោះ។ ហេតុដូច្នោះ ពួកគាត់មានរយៈពេលជាង៣ឆ្នាំហើយ ដើម្បីពិចារណា
និងបង្កើតឡើងនូវអញ្ញត្រកម្មដ៏មានសក្តានុពលនានា។ [...] ជាអ្នកការពារក្តីដ៏រៀបរយ
មេធាវីការពារក្តីប្រាកដជាធ្លាប់បានចំណាយពេលមួយចំនួនធំ ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងបង្កើត
អញ្ញត្រកម្មដ៏មានសក្តានុពលនានាក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

១០. ប្រសិនបើមេធាវីការពារក្តីអាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំអញ្ញត្រកម្ម សេចក្តីសង្កេតនេះនឹងកាន់តែ
ត្រូវអនុវត្តចំពោះសហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីទង្វើករណីយុត្តាធិការរបស់
មេធាវីការពារក្តីពេញដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃដំណើរការនីតិវិធី។ ខ្លឹមសារនៃអញ្ញត្រកម្មរបស់

^៦ អជសដ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ដោយអ្នកស្រី Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ដែលមានចំណងជើងថា៖ ការជូនដំណឹងជាមុនអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលមានលេខ E14,
E15, E9/2, E24 និងE27 ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E35 ទំព័រ២។

^៧ សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា លើសំណើរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ស្នើសុំឱ្យមានការបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់
អញ្ញត្រកម្ម ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E24/1 កថាខណ្ឌ៥។

មេធាវីការពារក្តី មិនអាចមានអ្វីថ្មីចំពោះសហព្រះរាជអាជ្ញានោះទេ។ កាលពីលើកមុន សហព្រះ
រាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបទៅនឹងទង្វើករណ៍យុត្តាធិការរបស់មេធាវីការពារក្តី ដូចនេះវាគ្រប់គ្រាន់
សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញាដោយគ្រាន់តែយោងទៅលើទង្វើករណ៍របស់ខ្លួនដែលបានដាក់
កាលពីមុន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងទង្វើករណ៍យុត្តាធិការរបស់មេធាវីការពារក្តី។

១១. អញ្ញត្រកម្មរបស់មេធាវីការពារក្តី^៨ ដូចដែលអនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានណែនាំ^៩
រួមមានទង្វើករណ៍សង្ខេបខ្លីៗ និងយោងលើទង្វើករណ៍នានាដែលបានដាក់ពីមុនដោយមេធាវីការពារក្តី
របស់ជនជាប់ចោទ។ វាហាក់ដូចជាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញាតបទៅនឹង “ការ
បង្ហាញទង្វើករណ៍ជាទម្រង់សង្ខេបខ្លីៗ”^{១០} ដោយយោងទៅលើចម្លើយតបដែលបានដាក់កាលពីមុន
ទាក់ទងនឹងទង្វើករណ៍យុត្តាធិការ ដែលបានលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ។
អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិតជាបានបង្ហាញភាគីនានាអនុវត្តដូច្នោះមែន^{១១}។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១២. ដោយផ្អែកលើសំណងហេតុលើកឡើងខាងលើ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
បដិសេធពោលសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់
ចម្លើយតប។

ភាគី	កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះមេធាវី	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
សហមេធាវីរបស់ អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ	ថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១	ផាត់ ពៅស៊ាង Diana ELLIS, QC	ភ្នំពេញ	

^៨ អញ្ញត្រកម្មរបស់មេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E44។

^៩ អជសដ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ដោយអ្នកស្រី Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ដែលមានចំណងជើងថា៖ ការជូនដំណឹងជាមុនអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងឯកសារដែលមានលេខ E14,
E15, E9/2, E24 និងE27 ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E35។

^{១០} ដូចជើងទំព័រខាងលើ ទំព័រ២។

^{១១} ដូចជើងទំព័រខាងលើ។